

KULTURA

Ferruccio Soleri

Goldonijev »Arlecchino« u riječkom HNK

RIJEKA – Milanski Piccolo teatro-Teatro d'Europa gostuje u Rijeci s najizvođenijom talijanskom predstavom, komedijom »Arlecchino, sluga dvaju gospodara« Carla Goldonija, u režiji Giorgija Strehlera, koja 57 godina kruži svijetom, zabavljajući publiku svih jezika i uzrasta. Naime, 22. svibnja, nakon 24 godine po treći put naći će se na sceni riječkog HNK Ivana pl. Zajca.

Na konferenciji za novinare u srijedu intendantica Mani Gotovac naglasila je kako je riječ o najizvođenijoj talijanskoj predstavi na svijetu pod pokroviteljstvom UNESCO-a, koja u Rijeci gostuje zahvaljujući financijskoj potpori Ministarstva kulture i riječke Talijanske drame. Upravo ta predstava proslavila je milanski teatar, a deset godina od prve Strehlerove režije 1948. godine postala je svjetski hit. Na sceni riječkog HNK ta je komedija izvedena 1955. i 1981. godine.

Piccolo Teatro s predstavom »Arlecchino, sluga dvaju gospodara« na europskoj je turneji, koja uključuje i gostovanje u Rijeci. U jesen ove godine s njom će gostovati i u SAD-u. »Svatko tko imalo drži do kazališne umjetnosti i kazališnog znanja trebao bi pogledati ovo Goldonijevo djelo«, kazala je ravnateljica Talijanske drame Laura Marchig novinari. U predstavi glume Ferruccio Soleri, koji je u Rijeci gostovao i 1981. godine, potom Fabrizia Castagnoli, Gianni Williams, Livio Moroni i Enrico Maggi. [L.J. M.P.]

Monografija o Zlatku Crnkoviću

Monografija »Zlatko Crnković«, o velikanu hrvatskoga glumišta i vrhunskom recitatoru, urednika i priređivača Mladena Pavkovića predstavljena je u utorak u Matici hrvatskoj u Zagrebu.

Nakladnik knjige, kopirnička Alineja, djeluje pri Udruzi branitelja, invalida i udovica Domovinskog rata »Podravke«. Akademik Nikola Batušić je istaknuo kako je Crnković jedan od dramskih umjetnika čije je djelovanje u hrvatskom glumištu obilježeno etičnošću, plemenitošću, istinom i vjerdostojnošću te nezatajenoj ljubavi prema vlastitu poslu. Crnkovićevo je mjesto neprijeporno u stilotvornim značajkama suvremenoga hrvatskoga glumišta. Na predstavljajući je govorila i Antonija Šaban-Bogner [Hina]

Muzej grada Zagreba: Postav se prilagođava slijepima i slabovidnima

Osjeti muzej prstima

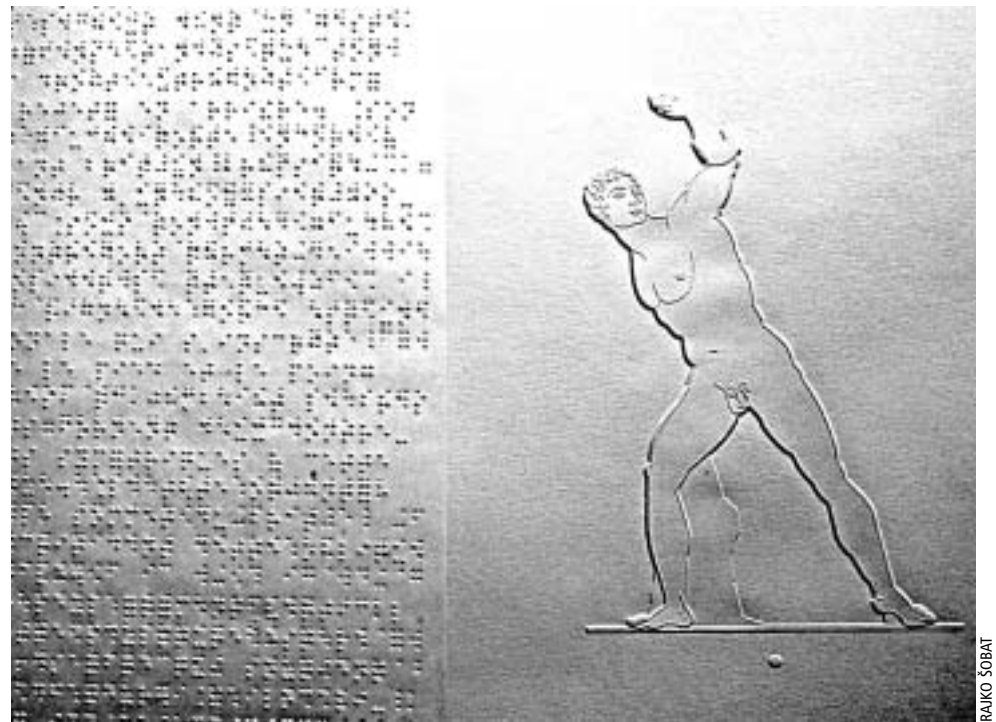
Na Međunarodni dan bijeloga štapa Muzej grada Zagreba izdaje informativni vodič za slijepo osobe u kojem će se naći reljefni otisci najvrjednijih predmeta i tlocrti etaža zgrade, a dio izložaka dobit će replike za dodirivanje

MARTINA KALLE

Muzej grada Zagreba može se pohvaliti da je jedan od rijetkih, ako ne i jedini muzej u Hrvatskoj prilagođen potrebama osobama s invaliditetom. Nakon pristupnih rampi i liftova i prilagodbi nedostupnih dijelova postava osoba koje se otežano kreću, Muzej uskoro planira svoje izložke približiti i onima koji ih ne mogu doživjeti vizualno, već samo dodirom.

Informativni vodič za slijepo osobe, tiskan u Brailleovom pismu, koji će uz tekst imati i reljefne otiske najvrjednijih predmeta te reljefno otisnute tlocrte etaža, prigodno su na Svjetski dan muzeja najavile muzejska pedagoginja Vesna Leiner i voditeljica marketinga i promidžbe MGZ-a Đurđa Sorić, a vodič će izaći 15. listopada na Međunarodni dan bijeloga štapa. U prvoj fazi otvaranja MGZ-a slijepim i slabovidnim posjetiteljima uz vodič će biti dostupne i replike važnih predmeta u postavu, a u budućnosti i posebne orijentacijske trake koje će do njih voditi.

Do spoznaje da muzej ne mora biti terra incognita za slijepo, mjesto u kojem uživati isključivo očima, prije nekoliko godina je došla muzejska pedagoginja Vesna Leiner nakon suradnje Muzeja s Udrugom gluho-slijepih Dodir. Da život bez slike ne mora biti lišen kreativnosti, barem ne one li-

Uzor za zagrebački vodič: Vodič za slijepo i slabovidne pariškog Louvrea

kovne, Vesna Leiner se uvjerila na jednoj od radionica kada je ostala nemalo iznenađena gledajući kako slijepi momak nakon dugog modeliranja u mekanome materijalu izrađuje repliku poznatog reklamnog kipića »Penkala« zapanjujućom preciznošću.

Potruga za modelom budućeg vodiča dovela je muzealke do pariškog Louvrea gdje su vodiči na Brailleovu pismu, reprodukcije u reljefnom tisku i replike pojedinih predmeta već odavno prisutni, a nešto slično kod nas je već prije učinila Fundacija Ivana Meštrovića izdajući reljefne razglednice

s replikama Meštrovićevih djela. Osobe oštećena vida na isti će način uskoro među ostalim moći »vidjeti«, uz legendu na Brailleovu pismu, makete Gradeca i Kaptola, sramotnu masku, krstionicu iz zagrebačke Katedrale iz 17. stoljeća, zvono iz najstarije ljevaonice zvona u Zagrebu, odoru počasnog stražara gradonačelnika s kraja 19. stoljeća, plinsku svjetiljku iz istoga vremena, veliko reklamno uho »Penkala«, profesora Baltazara iz crtanoga filma, Osara što ga je Dušan Vukotić primio za crtani film »Surogat«, a to je samo dio izložaka kojih će s vreme-

nom biti sve više. Uz make-te i replike u Muzeju grada Zagreba stoga pomalo pušta i čelično muzejsko pravilo – nema diranja izložaka. Doduše, pravilo neće vrijediti za sve predmete, već samo one koji se ne mogu oštetiti.

U Muzeju se nadaju da će njihov primjer potaknuti i srodne ustanove, tim više što je 2005. proglašena godinom društvene odgovornosti. Obilježavanju su u ovom slučaju financijski pridonijeli glavni pokrovitelji projekta Zagrebačka banka te Ministarstvo kulture i Gradski ured za kulturu grada Zagreba.

Kad se gleda opipom: Poznati reklamni kipić »Penkala«

58. filmski festival u Cannesu: Oduševio Jim Jarmusch

Odličan Bill Murray

Jarmuschov film »Slomljeno cvijeće« odlikuje i visoka umjetnička kvaliteta i privlačnost za širu publiku

ZLATKO VIDAČKOVIĆ

CANNES (Od Vjesnikova posebnog izvjestitelja) – Bivši laureat festivala u Cannesu, ugledni nezavisni američki redatelj Jim Jarmusch oduševio je svojim novim filmom »Broken Flowers« (Slomljeno cvijeće), pričom o rezigniranom muškarcu Donu Johnstonu (Bill Murray) koji prima anonimno pismo o tome da ima sedamnaestogodišnjeg sina koji ga je krenuo tražiti. Na nagovor prijatelja koji se igra detektiva, on kreće na daleko putovanje u potrazi za ženom koja je poslala pismo.

Potpuno hladnokrvna, minimalistička interpretacija Billa Murraya u glavnoj ulozi je besprijejkorna. Jarmuscheva režija je briljantna, njegov humor inteligentan (redatelj je ujedno i scenarist), a kadriranje besprijejkorno. Ukratko, riječ je filmu koji ima i visoku umjetničku kvalitetu i privlačnost za širu publiku.

Redatelj i glumci filma »Slomljeno cvijeće«: Jim Jarmusch, Tilda Swinton, Bill Murray i Julie Delpy

U filmu »La temps qui reste« (Preostalo vrijeme) francuski redatelj Francois Ozon (Osam žena, Bazen) odlučio se prikazati posljednje mjesce života mladića (mladi Melvil Poupaud) koji doznaje da je obolio od raka, ali odustaje od liječenja i

o svojoj bolesti ne kaže ništa nikom, osim svojoj baki (Jeanne Moreau). Uprkos zanimljivim dijelovima poput emocijama nabijenog razgovora s bakom, susreta s parom koji ga nagovori da oplodi suprugu sterilnog muškarca, ili poetičnog kra-

ja, Ozon ipak nije uspio dovoljno uvjerljivo portretirati svog protagonista.

Belgijski redatelji Jean Pierre i Luc Dardenne predstavili su se filmom »L'Enfant« (Dijete), pričom o mladom, sitnom lopovu koji nakon što mu supruga rodi sina odlučuje dijete prodati bez njezina znanja, što će imati teške posljedice za oboje. Glavna vrлина ovog skromnog filma bez velikih pretenzija, jesu iskrene i prirodne glumačke interpretacije mladih glumaca, osobito mladog Belgijanca Jérémiea Reniera koji je odveo svoj lik od početne bezosjećajnosti do potpunog emocionalnog sloma. Ovogodišnji, 58. filmski festival u Cannesu ušao je tako u svoj drugi dio, a prema anketi vodećih filmskih kritičara u časopisu »Screen« najbolji film je drama »Caché« (Skriven) Michaela Hanekea. No, to je bilo prije projekcije Jarmuscheva filma, koji se snažno nametnuo kao jedan od favorita.